

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 1

van **KATIA SEGERS**

datum: 28 september 2021

aan **BENJAMIN DALLE**

VLAAMS MINISTER VAN BRUSSEL, JEUGD EN MEDIA

VRT - Representatie van mensen met een functiebeperking

Op 16 september 2021 getuigde comedian William Boeva in 'De Cooke & Verhulst show' over een bijzonder denigrerend en discriminerend voorval dat hij meemaakte vanwege zijn fysieke handicap. Zijn schrijnende getuigenis liet niemand onberoerd, en toont tegelijk hoe belangrijk het is om dringend werk te maken van een sterk integraal inclusiebeleid. Representatie van mensen met een functiebeperking is hierbij een belangrijk element.

Op 28 januari 2021 debatteerden we in de commissie Cultuur over de nieuwe beheersovereenkomst met de VRT. Ook de representatie van personen met een handicap op de VRT voor en achter de schermen kwam aan bod. Uit het jaarverslag 2020 van de VRT blijkt dat 1,5 procent van de scherm aanwezigheid wordt ingevuld door mensen met een beperking. De beheersovereenkomsten 2021-2025 focust op een streefdoel van 2 procent. Een hoger streefcijfer kunnen wij alleen maar toejuichen. Een verhoogde aanwezigheid is belangrijk, opdat de media, en zeker ook de VRT een echt venster wordt die de samenleving in al haar diversiteit toont.

Kwantiteit is één aspect. Minstens even belangrijk is de kwaliteit van de representatie. De minister haalde in de commissievergadering van 28 januari 2021 al aan dat de VRT op drie pijlers steunt als het over dit thema gaat. Pijler 1: de persoon met een beperking wordt getoond in functie van een handicap, waar dat maatschappelijk relevant is. Pijler 2: mensen met een beperking laten zien, niet exclusief in informatieve programma's, maar met het oog op verbinding, empathie en een beter begrip van hun leefwereld.

De derde pijler - en hier heeft mijn vraag specifiek op betrekking - is dat de VRT op een inclusieve manier mensen met een beperking laat zien, zonder dat hun aanwezigheid specifiek in functie van hun handicap is. Dat is belangrijk om mensen bewust en onbewust duidelijk te maken dat men mensen niet alleen op het scherm brengt wegens hun handicap, maar dat men iedereen inclusief laat deelnemen aan de maatschappij. Op die manier benadrukt de VRT dat mensen met een beperking een evidente, productieve, zelfs essentiële schakel zijn van onze maatschappij. Door niet te focussen op hun handicap maar door hen een evidente plaats te geven in bijvoorbeeld soapseries, zoals 'Thuis', kan de VRT actief bijdragen tot het versterken van deze positieve beeldvorming.

1. Heeft de VRT ondertussen een actieplan ontwikkeld om het streefdoel van 2 procent te behalen? Zo ja, wat omvat dit actieplan en wat is de timing van de uitrol?
2. Op welke manier zal de VRT, bij het streven naar en werken aan de 2 procent, focussen op de derde pijler?
3. Op welke manier plant de minister de mediabedrijven te sensibiliseren om de representatie van mensen met een beperking in de media te verbeteren?

ANTWOORD

op vraag nr. 1 van 28 september 2021

van **KATIA SEGERS**

Sta me toe te verwijzen naar het antwoord op de VOU van 14 oktober laatstleden, toen ik onderstaande antwoord toegelicht heb in de commissie Media. (<https://www.vlaamsparlement.be/nl/parlementair-werk/commissies/commissievergaderingen/1560060/verslag/1563591>)

1. Ik verwijs naar de beheersovereenkomst van de VRT:

"De VRT verzekert de herkenbaarheid van haar aanbod. Ze reflecteert met meer ambitie de diversiteit in de samenleving met bijzondere aandacht voor de scherm aanwezigheid van vrouwen, personen met een buitenlandse herkomst, ouderen, mensen in armoede, mensen met diverse seksuele identiteiten en personen met een handicap. De VRT engageert zich om mensen meer inclusief te tonen, en niet enkel in functie van hun specifieke handicap, geaardheid, achtergrond, leeftijd, enzovoort." (OD2.2 De VRT zet ambitieus in op de representativiteit en de toegankelijkheid van haar aanbod)

De VRT engageert zich om de omroep van en voor iedereen in Vlaanderen te zijn. De specifieke KPI uit de beheersovereenkomst stelt dat de scherm aanwezigheid van mensen met een handicap tegen 2025 van 1,5% naar 2% moet verhogen.

2. U verwijst naar de derde pijler, namelijk mensen met een handicap op een inclusieve manier laat zien, dus niet in functie van hun handicap. Het is belangrijk dat mensen met een handicap gewoon aan bod komen in rollen die net níet met die handicap te maken hebben, en hen te tonen als volwaardig lid van de samenleving met al hun kwaliteiten. Dat kan als deelnemer, gast, expert of personage in een van de programma's.

Voorbeelden daarvan zien we al in het buitenland (personage Isaac in Sex Education, gespeeld door acteur George Robinson), maar evengoed al in eigen land:

- o *Thuis* aan, met Luc Bomans (acteur Mark Willems)
- o Er is ook de fictiereeks *Undercover*, waar acteur Benny Claesens gestalte geeft aan Filip Simons
- o *First Dates* (Eén) bracht ook al verschillende daters met een handicap.

Voor wat betreft het aandeel mensen met een handicap binnen een autoriteitsfunctie, gaat VRT actief op zoek om de eigen experten-databank uit te breiden:

- o via het eigen netwerk van de diversiteitsexperten;
 - o via de Expertendatabank van de Vlaamse overheid (<https://www.expertendatabank.be/nl/over-ons>)
 - o samen met GRIP vzw, organisatie voor personen met een handicap.
3. Het VAF organiseerde enkele maanden geleden een sectordag met als thema 'Iedereen in beeld'. Verder steunt het VAF jaarlijks het DisABILITY Filmfestival. Momenteel onderhandelen we een nieuwe beheersovereenkomst met het VAF voor de komende beleidsperiode. Het is duidelijk dat het VAF een voortrekkersrol moet spelen rond inclusieve beeldvorming.

Sensibiliseren is absoluut het codewoord. Enkele weken geleden heb ik gebruik gemaakt van het feit dat er geen commissie Media was, om naar een studiedag van het VFG te gaan, dat is de vereniging voor mensen met een handicap.

Ik heb er een lezing gegeven over exact deze vraag: hoe het beleid kan bijdragen tot een meer inclusieve beeldvorming. Ik vind het belangrijk om tijd te maken voor dat soort evenementen, omdat het precies dat is wat nodig is om tot een betere representatie te komen.

We moeten niet enkel spreken *over* mensen met een handicap, maar vooral ook *met* hen. Naast GRIP vzw, die ik al eerder aanhaalde, is ook NOOZO een ander orgaan dat adviezen formuleert.